

BØRNS
VILKÅR

Tim har en dum dag

Til familier

Tim har en dum dag

Tekst © Ina Victoria Haller og Børns Vilkår
Illustrationer © Lea Letén
Bogen er udviklet i samarbejde mellem
Rebus Børneformidling og Børns Vilkår.
Grafisk tilrettelæggelse: Silke Brandes
Alle rettigheder er forbeholdt
1. udgave, 1. oplag 2023

Kære mor eller far

De fleste forældre ved det godt: Det hjælper hverken dig eller dit barn, at du begynder at skælde ud. Men indimellem kan hverdagens tempo gøre, at man bliver så presset og frustreret, at man alligevel kommer til at skælde ud – selv om det ikke var meningen.

I denne bog møder vi Tim, som får en dårlig start på dagen. Mor har nemlig travlt og kommer til at skælde ud. Derfor er Tim ked af det, og han bliver vred på alt og alle i børnehaven.

Med bogen ønsker vi at sætte fokus på de følelser, børn kan opleve, når nogle dage bare er mere svære end andre. Vi håber, at historien kan give børn mulighed for at genkende og spejle sig i Tims oplevelser, følelser og reaktioner.

Bogen er udviklet i et samarbejde mellem Børns Vilkår og Rebus Børneformidling. Den kan læses højt, som den er, men den kan også læses med en dialogisk tilgang. Derfor finder du bagerst i bogen idéer til, hvordan du kan tale med dit barn om bogens handling og Tims følelser.

Rigtig god fornøjelse!

På vores hjemmeside: www.børnsvilkår.dk/smaaboern kan du få mere viden og gode råd til at forstå og håndtere dit lille barns følelser.

Det er morgen, og Tim og Tove skal snart i børnehave.

Tove er Tims yndlingsbamse.

Tim plejer at glæde sig, men i dag har han ikke rigtig lyst. Det er en rigtig dum morgen, og mor er sur og skælder ud. "Jeg er ikke sur," siger mor. "Vi har bare travlt."

Men mor lyder sur. Tim og Tove skal skynde sig hele tiden. Selvom de skynder sig, synes mor stadig, de er langsomme.

Tim kravler hurtigt op i ladcyklen og sætter Tove på skødet. Mor tramper hårdt i pedalerne hen mod børnehaven.

Da de kommer hen til børnehaven, hopper mor af cyklen og lander med begge fødder i en kæmpe vandpyt.

Mor sprutter: "Ah, for røv da også! Nu er mine fødder plaskvåde."

Tim hopper af cyklen og giver sig til at hoppe i vandpytten. Han har nemlig gummistøvler på. Mor står allerede i døren og tripper utålmodigt.

"Tim altså, nu får jeg pip!" råber mor.

"Kom så, vi har travlt! Hvor mange gange skal jeg sige det?"

Uh, det er ikke rart, når mor råber. Tim skynder sig at tage Tove op af ladcyklen og går med mor ind i børnehaven.

Mor hjælper Tim med at få støvlerne og flyverdragten af. Det hele går så stærkt, at hun kommer til at give ham sutskoene omvendt på.

"For røv altså, det er jo helt forkert," siger Tim og begynder at hive skoene af igen.

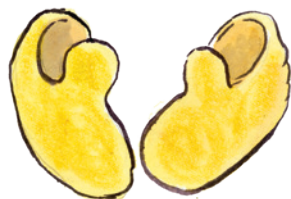
"Ej, tal lige pænt," siger mor.

"Du sagde da også røv," siger Tim.

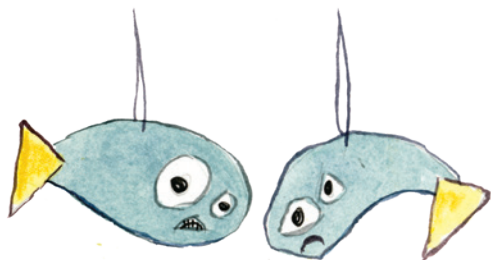
"Det gjorde jeg i hvert fald ikke," siger mor.

"Jo, du gjorde, ude ved cyklen."

Mor bliver lidt flov, da hun kommer i tanke om, at hun faktisk sagde røv. Hun smiler til Tim og siger: "Ups, det gjorde jeg vist også."

Voksen-Louise kommer ud til Tim og hjælper ham med at sige farvel til mor. Mor har travlt og vil kysse Tim farvel i en fart. Men Tim vil ikke have, at mor går. Det har været en dum morgen, og mor skal blive, indtil morgenen bliver god. "Nu skal jeg altså gå, ellers kommer jeg for sent på arbejde," siger mor. Da mor er gået, spørger Louise, hvad Tim har lyst til at lave. Men Tim har ikke lyst til noget. "Jeg gider ikke noget som helst," råber han og tramper ind på stuen med Tove under armen.

Inde på stuen tager Louise Tim på skødet. De spiser knækbrød og hygger sig, indtil Louise siger, at de skal ud på legepladsen.

"Husk at tage alt jeres tøj på," siger hun. "Det er megakoldt udenfor."

Tim går ud i garderoben og tager kassen med sit ekstratøj ned. Der er to trøjer dernede. Da han har fået begge trøjer på, kan han næsten ikke bøje armene. Ih, hvor er det irriterende.

Tim prøver at tage flyverdragten på, men han kan ikke få armene ind i ærmerne. Tim bliver rasende og flår flyverdragten af. "Din dumme lorte-prut-numse-flyverdrag!" råber han og tramper på den.

Louise kommer og hjælper ham med flyverdragten. Tim er sur, og han sveder. Han kigger i kassen efter mere tøj. Der ligger nogle mærkelige huer. Han tager den ene på. Æv, der er huller i, så ørerne stikker ud. Så han tager én mere på oven på den første. Sådan, nu er ørerne i hvert fald varme. Tim opdager slet ikke, at det er underbukser, han har taget på hovedet.

Tim kigger surt på Tove, der sidder på hylden i hans garderobe.

"Ej Tove, du skal altså have et halstørklæde på din lange hals, det er mega-koldt udenfor," siger han. Men Tove har ikke noget halstørklæde.

"Nu ved jeg det!" siger Tim og tager Tove med ud på toilettet.

Tim sætter Tove på kanten af håndvasken.

"Nu skal du bare se," siger han og begynder at trække i toiletrullen. Han trækker og trækker, indtil han har et kæmpelangt stykke. Han vikler det om Toves hals som et halstørklæde. Han tager hende op, så de begge kan se sig i spejlet. Det ser flot ud. Men der mangler stadig noget.

Tim skal da også have et halstørklæde, så han bakser toilet-papir om sin egen hals og kigger sig i spejlet igen. Han er meget tilfreds med resultatet.

"Så er vi klar," siger han til Tove og går stolt ud i garderoben.

"Se! Tim har underbukser på hovedet," siger ét af de andre børn og griner. Tim kan mærke, at det prikker i hans kinder, og han knytter hænderne. Han kan mærke hele den dumme dag i sine ben, så han tramper i gulvet og råber: "Hold din mund, din... din snotskovl!" Nogle af de andre børn kigger også på ham nu, og Tim bliver mere og mere rasende. Han råber og skælder ud. "Jeg får pip af jer alle sammen!"

Louise har hørt Tim skælde ud og kommer ind fra legepladsen. Hun kigger på ham.

"Sikke en mundering. Hvorfor har du alt det tøj på?" spørger hun.

"Fordi du sagde, at vi skulle tage ALT vores tøj på!" Nu er Tim rigtig arrig. Og rigtig ked af det.

Louise sætter sig på hug foran Tim.

"Du har da vist en lidt dum dag i dag."

Tim begynder at græde, for han har virkelig en dum dag.

Louise tager Tim med ind på stuen, hvor der ikke er så mange andre børn. "Åh, søde ven. Jeg tror, du trænger til en rigtig god krammer," siger hun og tager ham på skødet. Tim putter sig ind til hende. Louise spørger, hvorfor det er en dum dag.

"Fordi jeg sveder," snøfter Tim. Louise hiver underbukserne af hans hoved.

"Er det bedre nu?" spørger Louise.

"Nej. Alle er dumme" siger Tim.

"Mor er dum, flyverdragten er dum, de andre er dumme, og underbukserne er dumme."

Louise krammer ham igen og siger:

"Puha, det kan jeg godt høre, det lyder som en rigtig svær dag."

"Og jeg savner min mor," siger Tim. "Min mave er helt trist. Som om der er triste prutter derinde."

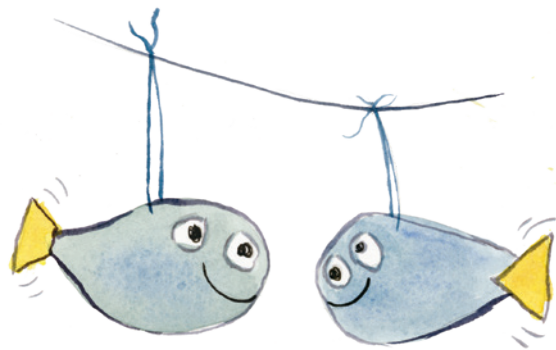
Louise giver ham et klem. Det er rart at sidde der og ikke have travlt. Tim kan mærke, at de triste prutter langsomt forsvinder.

Louise siger, at hun har en idé til, hvordan de får den sidste tristhed i maven væk.

"Kom med ud på legepladsen," hvisker Louise hemmelighedsfuldt. "Så skal du bare se."

Tim putter Tove indenfor flyverdragten og lyner op, så hun sidder trygt og varmt. "Jeg låner lige en hue," siger Louise og sætter et par af Tims underbukser på sit hoved. "Skal du ikke også have en hue på?" Tim griner og lader Louise trække underbukserne ned over ørerne på ham.

"Hvad skal vi?" spørger Tim, da de er kommet ud på legepladsen.

"I skal have verdens højeste gyngetur," siger Louise og hjælper Tim og Tove op i gyngen til de andre børn. Louise kravler selv op og sætter gyngen i gang. Da den er i fuld fart, kan de ikke lade være med at grine højt.

"Ih! Det føles som sæbebobler i maven," hviner Tim. "Eller... glade prutter."

Tim får øje på mor på den anden side af plankeværket. Hun smiler og vinker til ham. Tim griner og vinker tilbage. Måske kan en dum dag alligevel ende godt...

Små børn har store følelser

Mange børn i børnehavealderen er optagede af følelser. De er nemlig både i gang med at lære deres egne følelser bedre at kende, og hvordan de skal forstå andres. Men de er også ved at lære at kende forskel på forskellige følelser, og hvordan de kan give udtryk for, hvordan de har det.

Alligevel er det ikke altid nemt for mindre børn at have med følelser at gøre. I mange situationer oplever børnene at blive overvældet af deres følelser, og de kan tit have svært ved at styre deres følelsesudtryk.

I historien oplever og udtrykker Tim flere svære følelser. Når du læser bogen højt og bruger tid på at snakke med dit barn om historien, kan barnet få større forståelse for det, Tim oplever og føler. Men du kan også hjælpe dit barn med at sætte ord på sine egne følelser, hvis du spørger ind til hans/hendes egne oplevelser og erfaringer med fx skældud og svære dage.

Inspiration til dialogen med dit barn

Når du har læst bogen højt, kan du fx tale med dit barn om nogle af de ord, der er i historien. Start altid med at spørge barnet, om han/hun ved, hvad ordet betyder – og forklar de ord, barnet ikke kender eller forstår.

Skældud

Du kan fx spørge: "Hvordan tror du, Tim har det, når hans mor er sur og skælder ud?" eller "Kan du vise mig, hvordan det ser ud, når nogen skælder ud?"

Dum

Spørg fx dit barn, hvorfor han/hun tror, at Tim har en dum dag. Spørg evt. også, om han/hun selv har prøvet at have en dum dag. Spørg fx: "Hvad skete der?" og "Hvordan blev du glad igen?" – "Var der nogen, som hjalp dig til at blive glad igen?"

"Jeg får pip"

Spørg fx "Hvordan ser du ud, når du får pip?" Du kan også spørge: "Hvordan kan man se på Tims mor, at hun får pip?"

Sur

Spørg fx: "Hvad kan gøre dig sur?" og "Kan du vise mig, hvordan du ser ud, når du er sur?"

Ked af det

Spørg fx: "Hvad kan gøre dig ked af det?" og "Hvad gør du, når du bliver ked af det?"

Rasende

Du kan fx spørge: "Hvordan tror du, Tim har det, når de andre børn griner af ham?" Vis evt. også med dit kropssprog, hvordan det kan se ud, når man bliver rasende. Du kan fx gøre som Tim, der knytter hænderne og tramper i gulvet. Du kan også spørge: "Har du selv prøvet, at nogen grinte af dig? Hvordan havde du det indeni?"

Husk, at spørgsmålene kun er vejledende – og husk at give plads til andre følelser, som dit barn har oplevet eller er optaget af. Lyt til barnet, og svar på hans/hendes spørgsmål. Det vigtigste er, at du følger det, dit barn er interesseret i at snakke om.

Hjemme hos Tim er det en rigtig dum morgen.
Mor skælder ud, fordi hun er ved at komme for sent på arbejde.
Tim og strudsebamsen Tove bliver afleveret i børnehaven,
og den dumme morgen gør resten af dagen dum.
Tim bliver vred på alt og alle, fordi han er sur og ked af det.
Lige indtil en af de voksne fra børnehaven trøster ham.
Heldigvis kan en dum dag alligevel ende godt.

